

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Túri Aranka ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Kozma Anna ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 13.M.4932/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 49.Mf.639.421/2009/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 49.Mf.639.421/2009/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt napon belül - 30.000 (harmincezer) forint és 7.500 (hétezer-ötszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes 1998. január 1-jétől létesített, 2006. április 1-jétől kiszolgálás-forgalmi koordinátor munkakörben fennálló munkaviszonyát az alperes 2008. szeptember 22-én kelt rendkívüli felmondással megszüntette.

A felperes a keresetében a rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítását, jogkövetkezményeinek alkalmazását kérte. A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 13.M.4932/2008/10. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest az alperes javára 170.000 Ft + áfa ügyvédi munkadíj, valamint az állam javára 242.550 forint eljárási illeték megfizetésére. A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes a munkáját a F.R.-n végezte. A munkavégzéséhez a repülőtéri polaroid belépőkártya nélkülözhetetlen volt. A belépőkártyát az illetékes hatóság 2008. szeptember 12-én bevonta. A rendkívüli felmondás indokolása a bevonás tényét tartalmazta, valamint azt, hogy a munkavégzés helyére történő belépéshez az 1995. évi XCVII. tv. 67. § (7) bekezdése alapján alapvető és elengedhetetlen feltétel a repülőtéri polaroid belépőkártya. Ennek hiányában a felperes a munkavégzési kötelezettségének nem tud eleget tenni, ezért a bevonás ténye a munkaviszony fenntartását lehetetlenné teszi.A munkaügyi bíróság megállapította a Légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény (Lt.) 67. § rendelkezései alapján, hogy a rendőrhatóságok a foglalkoztatás teljes időtartama alatt rendszeresen ellenőrzik, hogy a repülőtéren dolgozó munkavállalók esetében felmerül-e olyan törvényben rögzített ok, amelyre tekintettel a repülőtérre nem léphetnek be, illetve ott nem végezhetnek munkát. Ezen ellenőrzését a B.A. Zrt., mint a repülőtér üzemeltetője két évenként, a belépőkártyák felülvizsgálatával hajtja végre. A hatóságok saját nyilvántartásaikban a munkavállalókat ellenőrzik, és ennek eredményéről értesítik a B.A. Zrt. P.CS.-t. Az R.R.I.B.SZ. 2008.

szeptember 9-én történt ellenőrzése során megállapította, hogy a felperes szerepel a bűnügyi nyilvántartásban, ezért az Lt. 67. § (7) bekezdés d) pontja alapján a felperes repülőtéri belépőkártyáját bevonta. A munkaügyi bíróság által levont jogkövetkeztetés szerint az alperes nem azon okból szüntette meg a felperes munkaviszonyát, mert vele szemben büntetőeljárás van folyamatban, hanem azért, mert az arra jogosult hatóság a belépőkártyáját bevonta. Ezzel a felperes foglalkoztatása ellehetetlenült. Ez a tény pedig objektív módon a felperes munkavállalói képességét, az adott munkakör ellátására vonatkozó alkalmasságát szüntette meg. Ennélfogva a munkaviszony fenntartása lehetetlenné vált a felperes felróhatóságától függetlenül. A rendkívüli felmondás okszerű is, mert a munkaviszony fenntartása a felperes magatartásával okozati összefüggésben objektíve lehetetlenné vált. A munkáltatónak 2004. évtől a felperes bejelentéséből tudomása volt az ellene folyó büntetőeljárás tényéről, ugyanakkor a későbbiekben a hatóság által történt kártyabevonásra figyelemmel szüntette meg a felperes munkaviszonyát, nem állapítható meg a rendeltetésellenes joggyakorlás, és amiatt sem, hogy a felperes nem részesült azokban a juttatásokban, amelyek csak a rendes felmondás alkalmazása esetén járnak, miután a rendkívüli felmondás törvényi feltételei fennálltak. Mint sürgősségi elutasította a felperes azon bizonyítási indítványát, hogy 2004. év óta a felperes vonatkozásában hány alkalommal történt hatósági ellenőrzés. A jogszabály alapján ugyanis az illetékes rendőri szerv - az alperes előzetes értesítése nélkül is - bármikor jogosult az ellenőrzés elvégzésére. A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Bíróság 49.Mf.639.421/2009/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte a felperest 100.000 forint áfát is tartalmazó perköltség megfizetésére. Megállapította a felperes munkavállalói költségkedvezménye folytán, hogy a fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján helyes indokaira tekintettel hagyta helyben. Kiemelte, hogy az Mt. 96. § (1) bekezdés b) pontjára alapított rendkívüli felmondás esetében nem szükséges a munkavállaló magatartásának felróhatósága, csupán az, hogy a munkaviszony fenntartása lehetetlenné váljék. Az adott esetben önmagában az a körülmény, hogy a belépőkártya bevonása folytán a felperes a munkavégzési kötelezettségének nem tud eleget tenni, a munkaviszony fenntartását objektíve kizárja. A felperes által hivatkozott BH.2006.200. számú eseti döntés analógiaként a jelen perben nem volt figyelembe vehető, mivel attól a jelen perbeli tényállás annyiban tér el, hogy abban közvetett módon, de a munkavállaló magatartásával állt okozati összefüggésben a belépőkártya bevonása. Nem tekinthető rendeltetésellenes joggyakorlásnak, ha a munkáltató a munkaviszony megszüntetésének a törvényben biztosított jogszerű lehetőségei közül a számára költségtakarékosabb megoldás mellett dönt. A felperes a

felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezésével a keresetének megfelelő határozat meghozatalát kérte. Hivatkozása szerint a rendkívüli felmondás jogellenes, miután nem követett el kötelezettségszegést. A munkaviszonya megszűnését megelőző négy évvel korábban jelentette a büntetőeljárás megindítását, az alperes pedig nem jelölte meg az intézkedésében, hogy milyen magatartást tanúsított, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlenné tette. Ilyenként nem értékelhető, hogy őt bűncselekmény elkövetésével gyanúsítják, az pedig nem a felperes magatartása, hogy a hatóság a kártyát bevonta. A jelen esetben a kártya bevonásának indoka a büntetőeljárás ténye volt, ez pedig a munkáltató előtt már négy éve ismert volt, ezért a szubjektív határidő elteltére tekintettel sem élhetett volna a rendkívüli felmondással. Amennyiben a munkaviszony létesítésének és fenntartásának feltétele a polaroid kártya, melyet a munkáltató által ismerten jogszerűen a felperes nem birtokolhatott négy évig, a munkaszerződés jogszabályba ütközött, tehát érvénytelen volt. A munkáltató hibájából eredő érvénytelenség esetén pedig a munkaviszony a munkáltatói rendes felmondás következményeinek alkalmazásával lett volna jogszerűen megszüntethető.

A munkáltató rendeltetésellenesen élt azzal a jogával, hogy a munkaviszony megszüntetés módozatai közül a munkavállaló számára a legkedvezőtlenebbet választotta, holott nem lett volna figyelmen kívül hagyható, hogy a bejelentését követően még négy évig dolgozott, az ellenőrzések során pedig nem derült fény a foglalkoztatása kizártságára. Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárásban a rendelkezésre álló periratok alapján dönt, bizonyítás felvételének nincs helye [Pp. 275. § (1) bekezdés]. Ezért a felülvizsgálati eljárásban olyan új körülményre, amely nem volt a megelőző eljárás tárgya (amelyre vonatkozóan a fél az első-, és a másodfokú eljárás során nem hivatkozott, és a bizonyítékait sem jelölte meg), nem lehet hivatkozni (BH.2002.447., BH.2002.2.83.).

A felperes a rendkívüli felmondásra irányuló szubjektív határidő megsértésére és a munkaszerződés érvénytelenségére az első-, és a másodfokú eljárásban nem hivatkozott, ezért ezen érvelése a felülvizsgálati eljárásban már nem volt figyelembe vehető. A felperes munkaviszonyának megszüntetésére azért került sor, mert a felperes a belépőkártya bevonása folytán nem tudott eleget tenni a munkavégzési kötelezettségének, tehát a foglalkoztatása az ő oldalán felmerült okból lehetetlenült el. Ezért a rendkívüli felmondás jogszerűségének megítélése szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a felperes ellen mióta folyik büntetőeljárás, hogy erről a munkáltatót tájékoztatta-e, és hogy a belépőkártyát a korábbi ellenőrzések ellenére miért csak 2008-ban

vonták be. A felperes belépőkártyájának bevonásáról az illetékes rendőri szerv az Lt. 67. § (7) bekezdés d) pontja alapján intézkedett. Erre akkor kerülhet sor, ha büntett miatt, illetve három évig, vagy ennél súlyosabb szabadságvesztés büntetéssel sújtható vétség elkövetésének megalapozott gyanúja miatt büntetőeljárás alatt áll a légiközlekedés területén foglalkoztatott munkavállaló. A perbeli esetben (szemben a felperes által hivatkozott BH.2006.200. sz. eseti döntés tényállásával) a munkaviszony ellehetetlenülésére vezető belépőkártya-bevonás nem indok nélkül, hanem a felperes által elkövetett cselekmény miatt indult büntetőeljárásra tekintettel történt. Ezen körülményt a rendkívüli felmondás az indokolásában rögzíti (irat). Ez a felperesi magatartás az, amely a belépőkártya visszavonását eredményezte, és amely az Mt. 96. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak szerinti rendkívüli felmondás jogszerű indokaként szolgálhat. Miután a rendkívüli felmondás indoka nem önmagában a felperessel szemben indult büntetőeljárás ténye, hanem ezzel összefüggésben a munkavégzés ellehetetlenülését eredményező belépőkártya-bevonás volt, így a rendkívüli felmondásra nyitvaálló szubjektív határidőt nem a büntetőeljárás tényének bejelentésétől, hanem a belépőkártya bevonásáról történő értesüléstől kell számítani, melyre nézve a szubjektív határidőt a munkáltató megtartotta. A felperes a reá háruló bizonyítási teher ellenére nem bizonyította az alperes rendeltetésellenes joggyakorlását. A másodfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a munkáltatói intézkedést önmagában nem teszi rendeltetésellenessé, ha a törvény által biztosított jogviszony megszüntetési jogcímek közül a számára költségtakarékosabb, kedvezőbb megoldást alkalmazza. A fentiekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta. Kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján a pervesztes felperest az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére. Miután a felperes munkavállalói költségkedvezményben részesült, ezért a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján a felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Budapest, 2011. december 14.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Hajdu Edit s.k. előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró
A kiadmány hitelül. Nné tisztviselő